

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Володимир ШАРАН

22 серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми сучасного польського мовознавства

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
 Спеціальність: 014 Середня освіта Мова та література (Польська мова і література)
 Освітня програма: Середня освіта (Мова і література (польська, англійська))
 Статус дисципліни: обов'язкова
 Факультет: філологічний
 Кафедра: світової літератури та славістики
 Мова навчання: польська
 Дані про вивчення дисципліни:

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрово го контролю		
				Кредит и ЄКТС	Аудиторні заняття						Самостійна робота	Залік	Екзамен
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	II	90/3	30	-	-	30	-	60	-	+	-	

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти (90 кредитів ЄКТС)

Розробник:

Ганна ІВАНОЧКО
Підпис

Ганна ІВАНОЧКО, кандидат філологічних наук, доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Погоджено гарантом освітньої програми:

Ігор РОЗЛУЦЬКИЙ
Ігор РОЗЛУЦЬКИЙ, канд. філологічних наук, доцент

Схвалено на засіданні кафедри світової літератури та славістики

Протокол № 5 від 12 травня 2021 р.

Завідувач кафедри *Леся КРАВЧЕНКО*
Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету

Протокол № 5 від 22 травня 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 6 від 22 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета курсу: формування у студентів умінь та навичок написання наукового тексту, опрацювання зі студентами актуальних у польському мовознавстві та літературознавстві наукових концепцій та методологій наукових досліджень; розвиток ключових і предметних компетентностей студентів у процесі навчального процесу, підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі освіти при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання.

Завдання: ознайомлення студентів з головними ознаками мовознавства; розгляд вибраних концептуальних проблем сучасного польського мовознавства; аналіз основних напрямків досліджень у сучасному польському мовознавстві; обговорення зі студентами вимог до написання та оформлення магістерських робіт, перевірка на практиці вміння студентів писати й належно оформлювати науковий текст.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й вдосконалення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітніх програм:

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

1. Володіння контекстуальними та спеціальними знаннями з інших гуманітарних дисциплін, суміжних із філологічними, вміння застосовувати їх у процесі фахової діяльності вчителя-філолога.
2. Здатність володіти іноземною мовою в галузі професійної діяльності.
3. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
4. Здатність до інтерпретування мовно-культурних та літературно-мистецьких явищ, процесів, напрямів, тенденцій, архетипів і стереотипів, закономірностей та специфіки окремих історичних епох, національних культур, мовно-культурних регіонів
5. Уміння використовувати можливості сучасних інформаційних технологій, мережевих програмних систем та інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі лінгвістики та літературознавства.
6. Здатність здійснювати наукові дослідження, володіти сучасною методологією, принципами та методами наукових дослідження.
7. Здатність використовувати базові знання в процесі планування, організації, моделювання та аналізу педагогічного процесу, володіння індивідуальними і груповими технологіями прийняття рішень в управлінні навчальним закладом, здатність використовувати сучасні технології управління педагогічним колективом.

Програмні результати навчання:

1. Налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, загальноосвітніми закладами та батьками з метою забезпечення якості освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

2. Володіти сучасними принципами й методами лінгвістичного та літературознавчого аналізу, систематизації та інтерпретації існуючих джерел дослідження обраної наукової проблеми, уміти виявляти закономірності та зв'язки між ними; здатність проектувати та здійснювати емпіричні й експериментальні дослідження; уміння проявляти творчі та інноваційні здібності під час наукового дослідження.
3. Володіти філософськими принципами трактування мовних і літературних явищ, напрямів, закономірностей, історично-культурних традицій та індивідуальних особливостей і новаторств у літературній творчості.
4. Уміти використовувати комунікативний інструментарій управління у сфері освіти для впровадження змін та інновацій; здатність застосовувати профільні знання в умовах індивідуалізації і диференціації навчання.
5. Використовувати сучасні психолого-педагогічні стратегії та технології в освітньому процесі; уміти проводити спеціальні педагогічні дослідження, проектувати відповідно до обраної технології навчання; уміти використовувати у своїй практичній діяльності ідеї та досвід прогресивних педагогів минулого і сучасності.
6. Володіти знаннями з теорії та практики літературного перекладу, літературної критики та кампаративістики; вміння застосовувати їх у власній науково-дослідницькій практиці та освітньо-педагогічній діяльності вчителя-філолога.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми сучасного польського мовознавства» викладається на базі фундаментальних, професійно орієнтованих дисциплін, що забезпечують інтеграцію наукових та професійнофокусованих знань: «Методика навчання польської мови», «Практичний курс польської мови», «Сучасна польська літературна мова» (фонетика польської мови, фразеологія польської мови, лексикологія, лексикографія, морфологія польської мови, синтаксис польської мови).

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Набуті студентами знання й уміння з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сучасного польського мовознавства» суттєво впливають на вироблення методичного інструментарію та концептуального порівняльного аналізу мовознавчих явищ і фактів, що є необхідною передумовою й базою для якісного виконання студентами кваліфікаційних робіт з обраної спеціальності. У результаті вивчення цієї дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знання: основні загальнонаукові парадигми та парадигми мовознавчої науки; головні ознаки польського мовознавства; важливі праці представників цих напрямів у польському мовознавстві, принципи досліджень, специфіку лінгвопрагматичних досліджень у Польщі, теорію польського мовленнєвого етикету, культурну обумовленість деяких польських мовленнєвих актів, лінгвопрагматичні засади польської фразематики, проблеми психо- та соціолінгвістики, стан гендерних досліджень польської мови; роль електронних корпусів текстів у сучасних мовознавчих вимоги до написання й оформлення магістерських робіт; відмінності магістерської роботи та курсової.

Уміння: Написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт власного дослідження; збирати, опрацьовувати, узагальнювати власний фактичний матеріал; формулювати висновки в роботі, відповідно до поставлених мети й завдань; створювати й оформлювати додатки до магістерської

роботи; належно оформлювати покликання на наукові праці та джерела; згідно із запропонованими рекомендаціями укладати бібліографію до власного дослідження

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною та ЄКТС.

A (90 – 100) – «відмінно» – «5» (*відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок*): здобувач вищої освіти демонструє відмінні знання лінгвістичного матеріалу; достеменно знає основні загальнонаукові парадигми та парадигми мовознавчої науки; головні ознаки польського мовознавства; теорію польського мовленнєвого етикету, культурну обумовленість деяких польських мовленнєвих актів, лінгвопрагматичні засади польської фразематики, проблеми психо- та соціолінгвістики, стан гендерних досліджень польської мови; роль електронних корпусів текстів у сучасних мовознавчих вимоги до написання й оформлення магістерських робіт; відмінності магістерської роботи та курсової; уміє грамотно написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт власного дослідження; збирати, опрацьовувати, узагальнювати власний фактичний матеріал; формулювати висновки в роботі, відповідно до поставлених мети й завдань; створювати й оформлювати додатки до магістерської роботи; належно оформлювати покликання на наукові праці та джерела.

B (82 – 89) – «добре» – «4» (*вище середнього рівня з кількома помилками*): здобувач вищої освіти демонструє відмінні знання лінгвістичного матеріалу; достеменно знає основні загальнонаукові парадигми та парадигми мовознавчої науки; головні ознаки польського мовознавства; теорію польського мовленнєвого етикету, культурну обумовленість деяких польських мовленнєвих актів, лінгвопрагматичні засади польської фразематики, проблеми психо- та соціолінгвістики, стан гендерних досліджень польської мови; уміє грамотно написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт власного дослідження; збирати, опрацьовувати, узагальнювати власний фактичний матеріал; формулювати висновки в роботі, відповідно до поставлених мети й завдань; створювати й оформлювати додатки до магістерської роботи.

C (75 – 81) – «добре» – «4» (*в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок*): здобувач вищої освіти демонструє знання лінгвістичного матеріалу; достеменно знає основні загальнонаукові парадигми та парадигми мовознавчої науки; головні ознаки польського мовознавства; теорію польського мовленнєвого етикету; уміє написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт власного дослідження; збирати, опрацьовувати, узагальнювати власний фактичний матеріал.

D (67 – 74) – «задовільно» – «3» (*непогано, але зі значною кількістю недоліків*): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання з методичних питань; вибірково знає окремі питання з польського мовознавства; здобувач вищої освіти не надто фахово демонструє знання лінгвістичного матеріалу; достеменно знає основні загальнонаукові парадигми та парадигми мовознавчої науки; головні ознаки польського мовознавства; уміє не на достатньому рівні написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт власного дослідження.

E (60 – 66) – «задовільно» – «3» (*виконання задовольняє мінімальним критеріям*): отримує здобувач, який загалом виявив посередні знання навчального матеріалу, важко відтворює програмний матеріал, зовсім не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вибірково знає окремі питання з польського мовознавства; здобувач вищої освіти не надто фахово демонструє знання лінгвістичного матеріалу; уміє не на достатньому рівні написати науковий текст; скласти план наукового дослідження; структурувати власну наукову роботу.

FX (35 – 59) – «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): отримує здобувач, який виявив незнання значної частини питань, не вміє продемонструвати знання лінгвістичного матеріалу; уміє не на достатньому рівні написати науковий текст; не здатен скласти план наукового дослідження.

F (0 – 34) – «незадовільно» – «2»: отримує здобувач, який виявив незнання значної частини програмового матеріалу, не знає лінгвістичного матеріалу.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- відповіді на семінарських заняттях;
- співбесіда за теоретичним матеріалом;
- самостійна робота студентів;
- залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Парадигми науки. Кореляція загальнонаукових та лінгвістичних парадигм.
2. Структуралістичне та когнітивне мовознавство.
3. Головні ознаки постструктуралістичного мовознавства.
4. Експансіонізм, антропоцентризм та функціоналізм сучасної лінгвістики.
5. Антропоцентризм польської лінгвістики.
6. Реферування фрагментів теоретичної та практичної частин магістерських робіт.
7. Структура магістерської роботи. Зміст магістерської роботи.
8. Вступ і висновки магістерської роботи.
9. Методи мовознавчих досліджень. Реферування вступу магістерських робіт.
10. Презентація результатів власних наукових досліджень. Формулювання висновків до власних наукових досліджень.
11. Використання в науковій роботі наукової бази, запозиченої з інших праць та джерел. Поняття плагіату.
12. Види та способи покликань на наукову літературу та джерела. Цитування, способи цитувань.
13. Бібліографічне оформлення монографій, підручників, словників, енциклопедій, антологій, довідників, частин наукових праць, наукових статей, авторефератів дисертацій, художньої літератури, Інтернетресурсів.
14. Види додатків до магістерської роботи. Способи структурування додатків.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сучасного польського мовознавства» містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання завдань згідно з переліком компетентностей, що формуються у межах кожної теми робочої програми; підготовку до самостійної роботи; опрацювання запропонованої методичної літератури; підготовку до семестрового екзамену.

Теми для самостійного опрацювання:

- 1) Опрацювання статей науковців з проблем, що стосуються власного дослідження.
- 2) Структуралістичне та когнітивне мовознавство

- 3) Експансіонізм, антропоцентризм та функціоналізм сучасної лінгвістики.
- 4) Написання частин тексту роботи.
- 5) Підготовка до рецензування фрагментів наукових робіт.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни «Актуальні проблеми сучасного польського мовознавства» перевіряється шляхом усного опитування; виступів та дискусій під час практичних занять; перевірки конспектів уроків; перевірки демонстрації фрагменту уроку.

Види запланованих робіт			Залік
Робота на практичних заняттях	Співбесіда з лектором	Самостійна робота студента	100
50	20	10	

Поточна успішність (max = 100) складається з балів, отриманих на семінарських заняттях (50 балів), співбесіди з лектором (20 балів), а також балів за самостійну роботу (10 балів).

Робота на практичних заняттях полягає на вмінні оцінити знання, отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи; сформовані практичні уміння і навички, необхідні в майбутній професійній діяльності; уміння спостерігати та пояснювати явища, що вивчаються.

Підсумкова співбесіда з лектором передбачає виконання завдань з проблем навчальної дисципліни, включаючи теми для самостійної роботи. Сумарна кількість балів, призначених на оцінку підсумкової співбесіди, виводиться шляхом оцінювання якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосовувати у різних методологічних ситуаціях.

Залік за талоном № 2 та перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Проведення практичних занять із використанням мультимедійних презентацій та онлайн-ресурсів (використання проєктора, екрана, інтернетно-мережевих засобів, в тому числі аудіовізуальних тощо); при дистанційній формі навчання використання інтернет-платформ Zoom тощо.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література:

1. Akty mowy. [W:] Język polski. Kompendium. Red. M. Derwojedowa, H. Karaś i D. Kopcińska. Warszawa, 2005. S. 552-561.

2. Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S. Tekst wobec aktów mowy. [W:] Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S. Tekstologia. Warszawa, 2009. S. 121-128.
3. Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S. Tekst wobec gatunków mowy. [W:] Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S. Tekstologia. Warszawa, 2009. S. 128-155.
4. Bobrowski E. Dwudziestowieczne koncepcje i paradygmaty językoznawcze. [W:] Bobrowski E. Zaproszenie do językoznawstwa. Kraków, 1998. S. 59-81.
5. Chlebda W. Frazematyka. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 335-342.
6. Dąbrowska A. Współczesne problemy lingwistyki kulturowej. [W:] Postscriptum. 2004-2005. Nr 2, 1 (48-49). S. 140-155.
7. Etnolingwistyka. Bibliografia adnotowana 1988-2008. Oprac. Ł. Tomczak. Red. J. Bartmiński i S. Wasiuta. Lublin, 2010.
8. Gajda S. Język – językoznawstwo – polonistyka. [W:] Postscriptum. 2004-2005. Nr 2, 1 (48-49). S. 100-113.
9. Grabias S. Język w uwarunkowaniach społecznych. Socjolekty. [W:] Grabias S. Język w zachowaniach społecznych. Lublin, 2003.
10. Grzegorzczak R. Język w działaniu. Struktura aktu komunikacji. Typy aktów mowy. Akty mowy bezpośrednie i pośrednie. [W:] Grzegorzczak R. Wstęp do językoznawstwa. Warszawa, 2007. S. 62-70.

Додаткова література:

1. Austin J. Wypowiedzi performatywne. [W:] Język, dyskurs, społeczeństwo. Zwrot lingwistyczny w filozofii społecznej. Red. L. Rasiński. Warszawa, 2009. S. 188-201.
2. Anusiewicz J. Kulturowe aspekty pragmatyki lingwistycznej. [W:] Anusiewicz J. Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki. Wrocław, 1994. S. 151-174.
3. Awdiejew A. Gramatyka interakcji werbalnej. Kraków, 2007.
4. Bariery i pomosty w komunikacji językowej Polaków. Red. J. Bartmiński i U. MajerBaranowska. Lublin, 2005.
5. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata. Lublin, 2006.
6. Bartmiński J. Pytania o przedmiot językoznawstwa: pojęcia językowego obrazu świata i tekstu w perspektywie integralnej. [W:] Postscriptum. 2004-2005. Nr 2, 1 (48-49). S. 114-125.
7. Boguta A. Bibliografia analityczna „Czerwonej Serii”. 1981-2008. Tomy 1-25. Oprac. Pod kier. A. Matczuk. Lublin, 2010.
8. Dejna K. Ile mamy języków polskich? [W:] Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań. T. 2: Warianty języka. Red. J. Bartmiński i J. Szadura. Lublin, 2003. S. 29-40.
9. Dijk J. van. Społeczne aspekty nowych mediów. Warszawa, 2010. Etnolingwistyka. Bibliografia adnotowana 1988-2008. Oprac. Ł. Tomczak. Red. J. Bartmiński i S. Wasiuta. Lublin, 2010.
10. Działanie za pomocą słów: pragmatyka. [W:] Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. Red. E. Tabakowska. Kraków, 2001. S. 203-241.

Интернет-ресурси:

1. Korpus Instytutu Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk // <http://korpus.pl>
2. Korpus Redakcji Słowników Języka Polskiego PWN // <http://korpus.pwn.pl>
3. Narodowy Korpus Języka Polskiego // <http://nkjp.pl>
4. Korpus Instytutu Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk // <http://korpus.pl>
5. Korpus Redakcji Słowników Języka Polskiego PWN // <http://korpus.pwn.pl> Narodowy
6. Korpus Języka Polskiego // <http://nkjp.pl> Słownosieć // <http://plwordnet.pwr.wroc.pl/wordnet/>
7. Słownik gramatyczny języka polskiego // <http://sgjp.pl/leksemy/> SJPDor // <http://www.sjpd.pwn.pl/>
8. Słownik SJP.PL // <https://sjp.pl/> Słownik języka polskiego // <https://sjp.pwn.pl/>
9. Słownik terminów literackich // <http://fumcia.w.interia.pl/slownik.htm>
10. Nowa panorama literatury polskiej // <http://nplp.pl/>
11. Wielki słownik języka polskiego // <http://wsjp.pl>